

MINÚCIES

JORDI LLOVET

Rilke i La Marató

La nostra excelsa TV3, potser cansada d'haver-nos presentat dia sí dia no les acrobàcies dels castellers del país, ens ha volgut demostrar que té redactors molt cultes i ens ofereix, amb vista a La Marató, que es farà al desembre, dedicada a les malalties infeccioses, un esquetx protagonitzat ni més ni menys que per Rainer Maria Rilke –els locutors diuen “Reiner”, quan, en qualsevol cas, Rainer o Reiner s’ha de llegir “rainer”–, el gran poeta de les lletres alemanyes que aquí no llegeix quasi ningú. Potser serà llegit arran d’aquest espot.

Però TV3 s’equivoca en presentar Rilke com a víctima d’una malaltia infecciosa: hi figura que s’ha punxat amb una rosa que ha ofert a una noia (pura llegenda), que després toca el cap dels cavalls encabritats (més llegenda) i que els cavalls li transmeten el tètan, que és certament una malaltia infecciosa, a través de la punxada que sagna. Tot fals.

Rilke va morir als 51 anys, d’una leucèmia, o càncer a la sang, el 29 de desembre de 1926, al sanatori de Valmont sur Territet. Havien trigat molt a diagnosticar-li la malaltia, però quan va morir ja ho sabien ell i els metges. Va ser enterrat a Raroun, per desig seu, a la vora de Montreux, a Suïssa –el mateix lloc en què Nabokov va viure llargues temporades en un hotel de luxe–, i li van posar un epitafi que diu: “Rosa, oh pura contradicció, goig de no ser el somni de ningú darrere de tantes parpelles”, que són versos seus, esplèndids.

Llavors, ¿a què ve presentar un jove seductor que porta una rosa a una noia, muntat en un cotxe de dos cavalls que es desfermen i que estan a punt de caure, ells, el cotxe i el poeta, a un precipici, i que llavors els cavalls s’aturen, Rilke els amanyaga amb agraïment, té una punxa clavada a un dit i la suor dels cavalls l’infecta amb el tètan o qui sap què? Tot inventat. Si de cas, podrien haver agafat l'exemple de Rilke l'any que La Marató va estar dedicada a la leucèmia o als càncers en general, però no a les malalties infeccioses.

No sembla que l'esquetx hagi de ser entès per gairebé ningú, perquè quasi ningú coneix la llegenda de la mort de Rilke, que potser es va punxar amb una rosa, rosa de bardissa, abans de morir, però que va passar a l'altre món a causa d'una malaltia cancerosa, no infecciosa.

I així va el món i TV3: el dia que es culturitzen seriosament, i no folklòricament, acuden a una llegenda que és apòcrifa, que no sap ningú a Catalunya llevat del poeta Jacint Sala, de Manlleu –que és rilkià, com Joan Vinyoli–, i que és presentada d’una manera espectacular i irreal, no fos cas que *Matrix* ens fes la competència. Per una vegada que Rilke surt a la nostra televisió, quina galdosa presència! ♦♦

GETTY